

SZERKESZTŐSÉG

hova
a lapba szánt kéziratok
küldendők

Székelyudvarhely,
ev. ref. papi lakás.

Előfizetési pénzek,
reklamációk

Becsek Dániel Fia
könyvnyomdájába inté-
zendők: Sz.-udvarhely
Árpád-utca 3.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

FŐSZERKESZTŐ:
NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

A lelkész választásról.

A zsinati törvénytervezetnek egyik derekas részét képezi a lelkész választás. Itt különösen három szempontot kell tekintetbe vennünk. Egyik az egyházak osztályozása. Másik a lelkészek minősítése és a harmadik a választás módjának mikéntje. Az egyházak osztályozása eddig is meg volt, csak hogy, míg a régi törvény a fizetések után, négy osztályba sorozta az egyházakat: addig az új törvényjavaslat *három* osztályt kíván megállapítani. Szerintünk az osztályozás lényegtelen. A fődolog az, hogy az egyes osztályokban *mennyi a papi fizetés*. Az állami fizetés kiegészítés folytán, a legkisebb papi fizetés 1600 koronában van előirányozva. Nem habozunk kimondani, hogy a lelkészek állásához, képességéhez ezt az alapfizetést nem tartjuk elégnek. Miként más pályán működő és hasonló képesítésű egyéneknek az alapfizetés 2400 korona: úgy a papokra nézve is ezt kell megállapítani, hogy az anyagi gondoktól egészen mentve legyenek és hivatásuknak éljenek minden más, mellékfoglalkozás kizárásával. Ez a fizetés az osztályozást is megváltoztatná.

Igen fontos kérdés a *minősítés*. Ez szabja meg, hogy ki milyen osztályu egyházba pályázhatik és mennyi ideig kell ottan szolgálni, hogy egy jobb egyházba pályázhassék. Itt is három fokozat van felállítva. Aki papi oklevelet nyer, az rögtön pályázhatik III-ik osztályu egyházba. A

II-ik osztályu egyházakba a jelesek kettő, a jók négy, az elégségesek hat évi idő után pályázhatnak. Míg az I. osztályu egyházakba az elégségesek csak nyolcz, a jók hat és a jelesek négy év múlva juthatnak be. Az a kérdés, helyes-e ez a megszorítás, vagy nem? Sokan azt vitatják, hogy nem helyes, kár megszorítani így a papokat. Engedni kell, hogy a ki papi oklevélhez jutott: az mehesen bármilyen egyházba, ha éppen a legrosszabb tanuló volt is. Majd az élet úgy is megtanítja. Mi a magunk részéről köszönjük az ilyen megtanítást, de, mint egyház, mint gyülekezet nem kérünk kelőle. Hogy valaki pártfogás, összeköttetés útján, egy virágzó egyházban kezdjen tanulgatni, próbálgatni, hogy így lenne-e jobb, vagy amugy: az egy jelentőségű lenne azon egyház tönkrejutásával. Tanuljon, igyekezzék mindenki a theológián és amint tanult: a szerint nyerjen egyházat is. A minősítés eltörlése megfojtaná a szorgalom csiráját az ifjakban. Az egyházak, a hivek érdeke azt kívánja, hogy mikor a pap kilép, kész pap legyen. Ezért van a segéd lelkészség is behozva. Legfennebb az képezi kérdés tárgyát, hogy nyolcz évig kelljen-e egy elégségesnek várakozni, vagy kevesebb ideig, míg első osztályu egyházhoz jut: de *a minősítés mindenáron fenntartandó*.

A lelkészválasztás *meghívás* vagy *pályázat* útján történhetik. A próbaszónoklatot az új törvénytervezet is kizárja. Abból indul ki, hogy a lelkésznek a gyülekezetben való megjelenése visz-

száélésekre adhat alkalmat. Igaz, de ne felejtjük, hogy a visszaélést bármily szigorú törvény mellett is el lehet követni. Egyházaink, hiveink már tapasztalták, hogy mégis jobb volna, ha szemtől-szembe láthatnák leendő papjaikat. Mert az, hogy ha látni akarják, ám, menjenek el és hallgassák meg: nem felel meg egészen az egyházak érdekének. A próbaszónoklat lehetőségét mégis fenn kellene tartani azon egyházakra, amelyek kívánják. Meg kellene engedni, hogy a pályázók közül az egyház saját költségére, legalább három papot meghívasson próbaszónoklat tartásra. A törvény szigorát így is fenn lehetne tartani. A zsinati atyáktól függ, hogy miként oldják meg a kérdést. A fődolog az, hogy az egyházak érdeke, haszna legyen szem előtt tartva, mert nem az egyház van a papokért, hanem a papok az egyházért.

Kálvin János az imádságról.

— 3. Az imádkozást Isten parancsolja és meghallgatását igéri. —

A mi gyarló voltunk ezen érzete mellé a jó Isten még két dolgot adott, hogy azok minket az imádkozásban való szorgalmatosságra még hathatósabban serkentsenek: a parancsolatot, melynél fogva az imádkozást elrendeli; és az ígéretet, mely által biztosít, hogy meg fogjuk kapni, a mit csak kérünk. A parancsolat gyakran van ismét-

telve: »Kérjete, jöjjetek hozzám; keressetek engem; forduljatok hozzám; hívjatok segítségül engem a ti nyomoruságtoknak idejében« és még sok más helytől eltekintve, különösen a harmadik parancsolatban is, hol óva int minket, hogy az ő nevét hiába fel ne vegyük. Mert amikor itt azt parancsolja, hogy hiába fel ne vegyük: egyszerűen azt is parancsolja, hogy magasztalva emlegessük, dicsőítvén őt mint minden erőnek, jónak, segedelemnek és oltalomnak forrását, az által, hogy mindezeket tőle kérjük és tőle várjuk. Ennélfogva, ha mi, mikor bennünket valami szükség szorongat, nem hozzá fordulunk, nem őt kérjük és nem az ő segedelmeért esdeklünk, haragját éppen úgy kihívjuk, mintha akár idegen isteneket, akár bálványokat csinálnánk magunknak; — mert parancsainak kicsinylésében az ő akaratát mindkét esetben egyaránt megvetjük. Másfelől azonban, akik őt segítségül hívják, őt keresik és őt magasztalják: azok nagy megnyugvást találnak abban a tudatban, hogy így ő előtte kedves dolgot cselekszenek és az ő akaratának szolgálnak. — Az ígéret így szól: »Kérjete és megadatik néktek; meghallgatlak titeket; kiszabadítlak titeket; megnyugtatlak; megerősítek; legeltetlek titeket bőségben; nem háborítlak meg titeket.«

Mindezek, amint Isten nekünk megígérte, kétségtelenül be is fognak teljesedni, ha szilárd hittel várjuk. Mert nem a könyörgés érdeme és méltósága biztosítja a sikert, hanem a kéréshez fűzött minden remény az ilyen ígéreten nyugszik és egyedül attól függ. Ennélfogva teljes lelkünk-ből meg kell győződve lennünk a felől, hogy meghallgatásra fogunk találni épp úgy, mint Péter

TARCZA.

Uram Jézus!

Uram Jézus! esdve kérünk,
Hagyd el még az eget értünk;
Gyöngé hajónk sülyedőben,
Drága kincsünk veszendőben;
Szinről-szinre hadd lássuk orczád,
Hadd siessünk még újra hozzád.

Tanításod: idvességünk,
Könyvben hagyta azt minékünk,
Dicső példád megszentelé,
Omló véred pecsételé;
Becse nő az év ezredekkel,
Mind hiában! könyved ma nem kell.

Oh! jer közénk élő szóval,
A velőket oszlatóval,
Vezesd szívünk mozdulását,
Hogy megújult láss itt,
Czélját a gyűlölet ne érje,
Szeretetet plántálj helyére.

És kik a te templomodnak
Tornácain tolakodnak:
Képmutatók, pénzsóvárok,
Lelketlen lélekkufárok,
Ne türd az álszenteskedőket,
Korbácsoddal kergesd ki őket

Ma is van, oh! Uram Jézus,
Köztünk sok Judás, Pilátus:

Munkádat vidd hamar végbe,
Aztán szállj vissza az égbe,
Mert hogy sorsod nem lesz-e nálok
Mi rég volt, jót azért nem állok.

Lévay József.

A mi birtokunk.

— Édes anyám halálára. —

Irta: G. Diószeghy Mór.

Emlékezem . . . Letörlöm a szemembe gyülő
könnyet és látok, tisztán látok.

Volt egyszer . . . Hiszen nem mese ez,
még csak nem is valami csodás történet. Egy-
szerü és igaz.

. . . A falu végén, amelyen túl már kezdődött a szőlőhegyek koszorúja meg a százados erdő, volt a mi házuk egy darab tetején. Nem pompás kastély, de nem is viskó. Halottam beszélni, hogy réges régi időktől kezdve szállott firól-fira több földekkel egyetemben. A földek minden gazdával apadtak, az én szegény jó édes apámra már alig maradt valami, de az ősi ház, nagy-nagy kertjével, százados körte- és almafáival épen, csonkítatlanul megmaradt. Itt élt az én édes apám, édes anyámmal együtt és amikor már én emlékezem, paradicsom, földi paradicsom volt az. Virágerdő közepén állott a házuk, abban a nagy kertben elfelejtette az ember, hogy az első

vagy Pál, vagy bármelyik más szent, — jóllehet az ő életük szentebb volt, mint a miénk, — hogyha ugyanazt és ugyanazon erős hittel kérjük az Istentől. Mert hiszen, miként az imádkozásra nézve ugyanazt a parancsolatot kaptuk: a meghallgatásra nézve is ugyanazon igérettel vagyunk felvértezve. Isten ugyanis az imádkozás értékét nem az imádkozó személyének méltósága szerint ítéli meg, hanem egyedül a szerint, hogy minő hittel engedelmeskedünk az ő parancsolatainak és minő hittel bizunk az ő ígéreteiben. Viszont azok, akik Isten ígéreteiben kevésbé biznak és az ő hűségét kétségbe vonják és ennél fogva kételkednek és haboznak abban, hogy valjon meghallgatnak-e: azok kihívják magát az Istent és semmit sem érnek el, amint Jakab mondja: ki az ilyeneket a szél által ide s tova hajtott és ingatott hullámokhoz is hasonlítja. Aztán, midőn az Isten biztosít, hogy mindenkinek a saját hite szerint lesz: ebből következik, hogy hit nélkül semmit sem érhetünk el.

— 4. De csak a Jézus Krisztus nevében mondott imádságot hallgatja meg Isten. —

Miután pedig az emberek közül senki sem méltó arra, hogy Isten elébe járulhasson és az ő tekintete előtt megállhasson: maga a mennyei Atya, hogy minket e szorongatott helyzetből, melynek mindnyájunk lelkét csüggedésbe kell vala ejtenie, kimentsen minket, — saját Fiát, a mi Urunkat, a Jézus Krisztust ajándékozta nekünk, hogy ő, nála nekünk szószólónk és közbenjárónk

emberpárt kiüzte az Ur a paradicsomból és most véres verejtékkel kell szerezni a mindennapi kenyeret. Nem voltunk mi gazdag emberek, de sohasem hallottam én ott senkitől egy panaszszót, hogy hiányzik valamije.

Éltünk. A törzsnek kilencz hajtása nőtt. Aztán angyal kellett az Istennek és meghalt egy kis angyalarczu, göndör fürtű kis leányka közülünk. Azt mondta az édes apám, meg az édes anyám: Ne vigyük ki ezt a kis angyalt ebből a földi mennyországból oda a többi emberek közé a temetőbe, hanem temessük a nagy selymes almafa alá, az minden tavasszal tele hinti sirját szép rózsaszínű virággal. Oda temettük. Aztán nemsokára oda temettük mellé a nagyanyánkat is, azt a hófehér haju öreg asszonyt. Volt már két sirhalom a selymes almafa alatt. És akkor...

Kiüzött az Ur ebből a paradicsomból bennünket. Nem maradt egyéb semmi, semmi, csak az a két sir a közepén, a nagy almafa alatt. Mert az a sir a miénk, hiába lett másé a paradicsom, az idegen uraság lovai hiába taposták azóta egyenlővé a földdel, hiába korhadt el fölötte a nagy selymes almafa, az a sir a miénk ma is, az lesz örökké.

... Kaptunk és kerestünk más otthont. Egy kis városban a Meszes hegy tövében. Az én drága szüleim fészket vertek ott. Ott éltünk sok, sok ideig együtt, míg a törzs hajtásaiból letört

legyen, és hogy az ő vezetése alatt biztosan eljussunk hozzá. Ilyen közbenjáróban bizva, semmi, amit az ő nevében kérünk, meg nem tagadtatik tőlünk, minthogy tőle az atya semmit sem tagadhat meg, lévén az Isten trónja is nemcsak az ő fenségének, hanem az ő kegyelmének is trónja, amelynél midőn a Krisztus nevében teljes bizalommal megjeleni bátorkodunk, könyörületességet és kegyelmet fogunk találni az ő támogatásában. És amint az Isten segítségül hívására nézve parancsolat adatott és ígért arra nézve, hogy akik segítségül hívják, meghallgatnak: úgy különösen meg van az is parancsolva, hogy a Krisztus nevében könyörögjünk és birjuk egyszermind azt az ígéretet is, hogy amit az ő nevében kérünk: meg is fogjuk kapni.

Ebből, minden kétség nélkül világos, hogy a kik az Istent más nevében hívják segítségül, mint a Krisztuséban, az olyanok az ő parancsait vakmerően megsértvén és akaratát semmibe sem vévén: ezeknek nincs semmi ígértük arra, hogy könyörgésünk meghallgatatik. Mert amint Pál mondja: Istennek minden ígéretei a Krisztusban lettek »igenek és Ámenek«, azaz benne nyertek megerősítést és teljesevést. Továbbá, miután ő az egyetlen út és kapu, amelyen át az Istenhez juthatunk. Akik erről az utról letértek vagy ezt a kaput elveszítették, azokra nézve nem maradt sem más út, sem más kapu az Istenhez való jutásra és az ő trónján számukra semmi egyéb nem maradt, mint harag, ítélet és rettegés. — Végre, mivel Isten őt a mi fejünké és vezérünké jelölte ki: a kik tőle valami uton-módon eltérnek

ott három. Ott nyugszanak abban a szép temetőben, amelynek sok, sok fája van, amelynek lombjai között fészket rak a fülemile. Mi, akik a kilencz gyermekből még megvoltunk, rég széjjel mentünk a világba kenyeret keresni és más fészkeket csinálni, helyünkbe a két öreg mellé unokák kerültek. Boldogok voltak mintha feltámadtak volna. És ekkor jött a zivatar, a leggyilkosabb valamennyi között és egyszerre döntött romba mindent. A legjobb embert a világon kivittük a temetőbe. Az édes apánkat. Ez a paradicsom is elpusztult, nem maradt belőle egyéb semmi, mint négy sirhalom, abban a szép temetőben, amelynek lombjai között fészket rak a fülemile. Ez a mi birtokunk, az marad örökre.

... Szegény édes anyám! Ide szakadtál idegen földre. A lelked, igen a lelked, az tudom ott maradt, csak az összetört test jött ide az idegen pusztaságba.

Szegény öreg asszony! Hiába vigasztaltunk. Hiába! És miért hiába? Azért, mert a lelked ott maradt abban a temetőben, amelynek lombjai között fészket rak a fülemile. Ide az idegen sivatagba csak a romlatag test jött. Most már az is sirba tért.

Immár itt is van egy sirhalmunk. Itt is van birtokunk. A te sirhalmod édes anyám. Lehet, hogy lesz még több is. Az én sirhalmom bizonyosan. Nem leszel egyedül. Az enyémeiket — hejh — ki tudja hová veti a sors?! Ki tudja? De én veled maradok.

vagy őt elhagyják, azok arra vállalkoznak, — a mennyiben rajtuk áll, hogy az Isten által reájuk nyomott bélyeget letörüljék és házasságtörésre vetemedjenek.

(Folyt. köv.)

Husvétkor.*

Látlak a kereszten, a gyászos Golgotán,
Porig megalázva, sok szenvedés után,
Míg a néma tájon nagy, rémséges csend ül, —
De istenségedben hitem meg nem rendül!

Látom a koronát tövisből fonva,
Miként borul reá vérző homlokodra.
Míg a sok gyalázat, a sok átok rád száll, —
Mégis . . . Isten vagy te! »Nem hajlongó nádszál«.

Mert ott a kereszten, amikor megváltod
Öröklött bünéből ezt a nagy világot,
Ott fakad számunkra, — hol neked sirt ásnak,
Dicső glóriája a feltámadásnak!

A föld hogy megindul, sziklák meghasadnak,
Odalesz a fénye a tündöklő napnak
Győzedelmet jelent, új életre kelve,
De nem a gazoké! Ez — Krisztus győzelme!

Oh, e győzelemnek vége soha nem lesz,
Ez vezérli lelkünk az örök Istenhez!
Mert míg tart e földön gyászunk, szenvedésünk,
Feltámadott Jézus, mi tereád nézünk!

És olyan szenvedést az élet nem adhat,
Hogy meg ne maradjon örökös vigasznak,
A mi türelmet ad, s reménységet itt lenn:
Lelkünknek ereje a husvétii hitben!

Farkas Sándor.

Isten igéje.

— Maradj velünk. —

Luk. XXIV. 29.

Ha kedves vendégünk, egy rokon, régi jó barát vagy ismerős meglátogat: az örömmel beldogító érzete ül ki arcunkon és alig győzzük elhalmozni szivességünkkel. Minden tőlünk kitelhetőt megteszünk, hogy vendégünk jól érezze magát nálunk. Kitérjük házunkat, szivünket, egyszerűen megmutatjuk, hogy szeretjük. Aztán, amikor elkészül, tartóztatjuk, azt mondjuk neki: ne siess még, *maradj velünk!*

Oh, ha ezeket a szavakat el tudnók mondani a legkedvesebb, a legigazabb vendégnek, a legjobb barátunk: Jézus Krisztusnak is. Csakhogy, míg embertársainkat igyekszünk megismerni minden oldalról: addig a Krisztussal való ismeretsegre nem igen szoktunk gondolni. Az életben jól tudjuk, hogy melyik embernek mi a gyengéje, mi a rossz oldala és azt óvatosan el is kerüljük. Tudjuk azt is, hogy kinek a barátságából várha-

tunk valami hasznot, valami előnyt és azzal szívesen vagyunk együtt. Az ismeretség nyitja meg a barátságunkat, a szeretetnek útját a mindennapi életben. A Krisztus iránt is csak úgy gyuladhat lángra a mi szivünk; személye, tudománya iránt csak úgy gerjedezhet a mi lelkünk, ha őt hallgatjuk s a vele való társalgás útján, megismerjük. Milyen szép példát adnak erre a tanítványok.

A nagypénteki szomorú esemény, melyre talán ők maguk sem voltak elkészülve, egészen megrázta a tanítványokat. Reményt veszítve, bánatos szívvél távoznak el a vesztőhelyről. Félnék megjelenni az emberek között, nehogy őket is valami baj érje. Egymástól elválva, ki erre, ki arra indul a nagy világba. Kettő éppen ott halad az emmausi úton. Csendesen, szaggatva beszélgetnek egymás között azokról, amelyek történtek. Egyszer csak egy utitárs szegődik hozzájuk s megkérdezi mi járatban vannak, miről beszélgetnek. Kleofás felel:

— Csak te vagy-e jövevény Jeruzsálemben, hogy nem tudod micsoda dolgok történtek a napokban?

— És micsoda dolgok, kérde az ismeretlen utitárs?

— Hát nem tudod-e, hogy a nazarethi prófétát a papi fejedelmek eladták, hogy halálra kárhoztatnék és aztán megfeszíték őtet? Mi pedig abban a reményben voltunk fölöle, hogy ő volna az, aki megszabadítaná Izráelt. Azt is mondotta, hogy harmadnapra feltámad. Ma immár harmadnapja, mióta ezek történtek és még semmi bizonyos hírt nem tudunk.

— Mert az, mond a más tanítvány, mit némi asszonyok beszélnek, hogy nem találták az ő testét a koporsóban, hogy ő él: az mindenesetű üres beszéd. Hiszen egy pár mi közülünk is kiment a sirhoz és igaz, hogy az üres volt, de őt nem látták sehol.

— Bizony, nagy a mi bánatunk, nagy a mi szomorúságunk — sohajtották mind a ketten.

Ekkor aztán megszólal az ismeretlen utitárs:

— Oh, balgatagok és rest szivűek, akik nem hiszitek mindazokat, amelyeket a próféták szóoltak. Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe? Az isten parancsolhatott volna az ő angyalainak, hogy kiszabadítsák a gonoszok kezei közül. De, hát nem megjövendölte-e a próféta, hogy miként a bárány vitetik a mészárszékre: úgy vitetik az emberfia is áldozatra? És nem tudjátok-e, hogy Isten őt rendelte engesztelő áldozatul mindazoknak bűneik bocsánatjára, akik ő benne hisznek. Nem tudjátok-e, hogy miként fölemelte Mózes a kígyót a pusztában: úgy kelle fölemeltetni az emberfiának is, hogy valaki benne hiszen, el ne vesszen. Ah, ne féljete, mert a kit megölenek a keresztfán: azt az Isten harmadnapra feltámasztotta. Csakhogy a félelem elfogta a ti sziveteket. A remegés elvette ajkaitokról a szót. Ne féljete, hanem amint meghagyta, menjete el hirdessete az Isten országát; tegyete bizonyosságot az igazságról, vigasztaljátok a szenvedőket, cselekedjete

* Husvétii számunkra későn érkezett e szép vers. Szerk.

jót mindenekkel az ő nevében és aztán meglátjátok, hogy él a Krisztus.

Ezeket mondva az idegen el akart válni tőlük, de ők annyira megszerették az utitársat, hogy nem akarták engedni mondván: Maradj velünk. Az idegen egy kissé ott is maradt. Együtt vacsoráltak. Aztán eltűnt. Akkor nyilatkozott meg az ő szemök világa. Akkor vették észre, hogy igaz, mit amaz asszonyok beszéltek. A Krisztus csakugyan feltámadott és él!

Ah, ha a mi szemünk is megnyilatkoznának és meglátnák az élő Krisztust. Egy módja van ennek csupán: *ha vele foglalkoznak*. Ismerkedjünk meg azért vele az ő evangéliumából és akkor tapasztalni fogjuk, hogy Ő az ut, az élet és az igazság. Ha megismertük, csak akkor szólhatunk így: Maradj velünk.

1848. XX. t.-cikk végrehajtása iránt. Az ágost. evangélikus és ev. ref. egyház közös bizottsága már tanácskozott is együtt a végrehajtás módzatai felől. Azon alapelvből indult ki a közös bizottság, hogy az említett törvénycikk végrehajtásával azon terheken könnyítsenek, melyeket a két egyház *önerejéből nem tud fedezni*. A dunántuli egyházkerület püspöke *Antal Gábor*, püspöki jelentésében mintegy körvonalazza, hogy mely irányban kellene az államsegélyt fokozatosan igénybe venni és a következő pontokat állítja fel:

1. Az 1898. XIV. t.-cz. szerint megállapított lelkészi fizetési minimumnak teljes összegében haladéktalan folyósítása.

2. Az egyházi közigazgatási költségeknek államsegélylyel fedezése, amelyről már a folyó évi állami költségelőirányzatban a felekezeti segélyek

Egyházi élet.

A konvent ülése. Az ev. ref. egyetemes konventet *Kun Bertalan* püspök és *Báró Bánffy Dezső* egyházkerületi főgondnok június hó 3-ára hívták össze Budapestre. Ezen a gyűlésen fogják tárgyalni a zsinati törvényjavaslatokat is, az egyházkerületek véleményei alapján.

Papválasztások. *Bod Károly* székelyudvarhelyi nyugalmazott tanárt a szászrégeni egyház; ifj. *Bitai Mihályt* a nagy- és kiskapusi társ egyházak hívták meg papjukul. Adjon Isten mindkettőnek megelégedést az új helyen és gazdag eredményt az istenországának munkájában.

Antal Gábor püspök az 1848. évi XX. t.-cz. végrehajtásáról. Mint olvasóink tudják a két protestáns egyházkebelében mozgalom indult meg az

felemelése által némi részben gondoskodva van. 3. Az egyházunk hívei elviselhetetlen adóterhének csökkentésére szolgáló államsegély mielőbbi folyósítása.

4. A lelkészi nyugdíjintézet létesítéséhez szükséges államsegély.

5. A lelkészek részére legalább öt évenként 200 korona korpótiék rendszeresítéséhez szükséges államsegély.

6. A lelkészek fizetési minimumának 1600 koronáról 2000—2400 korona felemelésére szolgáló államsegély.

7. Tanáraink és tanítóink fizetésének egyenlővé tételére szükséges államsegély megadása, amelyet azért nem helyezek előbb a sorrendben, mivel azt tartom, hogy ez az 1883. XXX. és az 1893. XXVI. t.-cikk által elvileg biztosítva van

és ha az állam a saját intézeteiben működő tanítószemélyzet fizetésének minimumát felemelte, nem térhet ki az elől, miután a felekezeti tanítók fizetésének ugyanoly összegre való kiegészítése a törvénynek logikai következménye.

8. Uj intézetek, különösen nőnevelő-intézetek létesítéséhez s a meglevők fentartásához szükséges államsegély.

Mindezen segélyeket — úgy mond — mert ev. ref. egyházunk valódi, általánosan érzett szükségai fedezésére szolgálnak és mert mindezen szükségletek a testvér római katolikus egyházban az állam által ajándékozott vagyomból bőven fedezve vannak, az 1848-ik évi XX. t.-cz. alapján méltán követelhetjük.

A nagybaczoni ref. konfirmált növendékek a »Szeretetház« javára tiz koronát adományoztak. Az áldozatkészségnek tüze soha ki ne aludjék szívükből. Akkor lesznek egyházunknak élő kövei. A szép példa követésre vár!

Az apácák ellen. Az apácák nagymérvű terjeszkedése ellen már nemcsak a szociálisták hanem a polgári iskolai tanárok is megmozdultak. Budapesten az egyesület tagjai értekezletet tartottak a napokban és tiltakoztak az ellen, hogy a polgári iskolákban is tért foglaljanak. Az apácza intézetek, melyek még mint elemi iskolai tanítóképzők is rosszul szerepelnek, ujabban már polgári iskolai tanítónőképesítésre adják magukat és százszámra adták ki a polgári iskolai tanítónői oklevelet. És teszik ezt úgy, hogy nincs erre sem joguk, sem megfelelő képesítésük, illetve felszerelésük. Még csak rendes tanári karuk sincsen és mégis a »legképzettebb tanerőket« szállítják. Hogy ezt tehetik az csak a klerikálisok iránti elnézésnek tulajdonítható és a hézagosságot törvényeknek, melyek nem bírják meggátolni, hogy az ilyen felekezeti cégér alatt létező zugiskolákat becsukhassák. Az elkeseredett tanárok megkérlik a minisztert, hogy ha már nem hajlandó becsukni az ilyen rontó hatású tanítógyárat, tegye meg legalább azt, hogy ilyen kétes értékű polgári iskolai oklevéllel bíró tanerőket állami iskolában ne alkalmazzon. Hogy mennyiben lesz eredménye a tanárok felszólalásának nem tudjuk, de különös az apácákkal szemben tanúsított elnézés éppen ma, amikor — mint egy felszólaló igen helyesen jegyezte meg — a nők állami oktatása minden vonalon érvényesül. A tanárok felszólalása különben az állami intézetekből kikerült tanítónők és tanárnők védelmére volt. Így írja ezt a »Magyar Szó« című független ujság.

Uj konviktus Kolozsvártr. Gróf Majláth püspöknek az a terve, hogy az erdélyi rk. státus Kolozsvártr egy nagyszabású s mintegy 300 ifju fölvételére és ellátására alkalmas konviktus állítassék fel, melyben a tanulni vágyó és jó előmenetelű székely ifjak középiskolai és egyetemi tanulmányaik ideje alatt teljes ellátást és egyébként is teljes anyagi támogatást találjanak: még az év folyamán megvalósul. Az uj konviktust a jövő iskolai évre szándékoznak megnyitni. Hir szerint felekezeti különbség nélkül veszik fel az ifjakat. Mi csak arra figyelmeztetjük a Kolozsvárra ké-

szülő ref. ifjakat, hogy egyházkerületünk theologiai intézetében szintén találhatnak a tanár növendékek bennlakást. Ne tévessze meg tehát az uj intézmény, mert a bennlakásnak ott is lesz valamelyes ára.

Kegyesség útja.

— A mű dicséri mesterét. —

»Tom Jackson azt mondja, nem hiheti, hogy van Isten. Ő azt mondja, az Istent soha nem látta. Én magam sem tudom, higgyem-e, mert az Istent én sem láttam soha.«

Igy szólt anyjának John Clary nevű gyermek. Az anya nyugodtan felele: »Én pedig hiszem, hogy van Isten.« Többet nem szólt.

Néhány nap mulva futva jött a konyhába John s legott utánna Tom Jackson. »Nézd anyám!« mondá, »mi szép erszényt találtam!«

»Hol találtad?« kérdé az anya.

»A fenyves erdőcskében; mit gondolsz kié lehetett?«

»Bizonyosan ott nőtt,« mondá az anya.

»Ott nőtt!« viszonzá nagy szemeket meresztve rá, John. »Erszény és erdőben nőjön? Ki hallott ilyesmit? Hiszen az lehetetlen!

»Miért volna lehetetlen? kérdé az anya.

»Nézd csak,« mondá John, felnyitván az erszényt, »ez csinálva van! Nézd, itt van egy osztály bankjegyekre, itt egy jól elzárt, csinos osztály aranyakra, itt egy szelet papiros írásra, itt egy írótokocska szép arany írónnal. Nézd csak anyám, van benne írón és toll. Világos, hogy mindez emberi használatra van úgy megcsinálva!«

»Csakugyan ügyesen és mesterségesen van megcsinálva!« szólt az anya, kezébe véve s közelebbről vizsgálva az erszényt. »Ily használható erszényt még nem is láttam. Ha nem nőtt az erdőben, hát tán maga csinálta magát.«

A két fiu csodálkozva nézett rá. »Anyám, mintha ész nélkül beszélne,« egészen elámulva mondá John. »Ilyesmit csak ember, értelemmel felruházott teremtmény csinálhat.« — »Igen, az pedig, a ki értett hozzá, ügyes munkás volt!« tevé hozzá Tom Jackson.

»Hogyan tudjátok ti azt? hiszen sohasem láttátok őt!« veté ellen Clary asszony.

»De láttam művét s ez arra, hogy meggyőződjem, elegendő. Azt, hogy ezen erszényt valaki csinálta, oly bizonyosan tudom, mintha magam láttam volna.«

»Hogyan lehetsz arról olyan bizonyos?« kérdé Clary asszony.

»Gondold meg csak, kedves anyám!« egészen komolyan mondá John, »az erszény bizonyos célokra van berendezve. Kellett hát valakinek lenni, ki e célokat szeme előtt tartá s az erszényt a szerint rendezte be.«

»Azt akarod mondani,« közbeszólt az anya, »az erszény okosan van megcsinálva, következőleg okos ember csinálta.«

»Igen, úgy van!« egyszerre kiáltott a két

fiu. »Bolondság volna azt másképp gondolnunk«
tevé hozzá John

»Bizonyára az volna« viszonzá anyja. S komolyan és merően tekintve a fiukra, folytatá: »De szintoly bolondság, midőn látjátok, köröttetek minden dolog mily mesterileg van berendezve, valamennyi bizonyos czélokra van alkotva s mily szépen illenek egymáshoz, mégis kétkedni vagy tagadni akartátok, hogy van Isten, aki mindeneket teremtett. Ki alkotta ugy szemeiteket, hogy velük láthattok és fületeket, hogy velük hallhattok? Magok alkothatták-e szemeitek és fületek magukat? S ki teremté a napot s rendelé el, hogy nappal és éjjel váltakozzanak? Tehette-e azt maga a nap, vagy tehette-e valamely ember? Ki alkotta ugy ujjaitokat, hogy azokkal minden lehető munkát végezhessetek? Tán atyátok vagy anyátok gondolta azt ki s tette meg azután, hogy ujjaitok ugy és nem másképp nőjenek? Ti azt, a ki mindezt tevé, soha nem láttátok, de jól tudhatjátok, hogy mindent egy nagy mesternek szándékosan s meghatározott terv szerint kellett ugy berendeznie. Ezen mester pedig Isten, mindnyájunknak teremtője.«

A fiuk nem gondolták, hogy saját szavaik így itélik el őket. Figyelmesen hallgatták még egy ideig az anyát, azután gondolatokba mélyedve mentek ki.

Másnap John egy kosár czukorbabot hozott anyjának s mondá: »Anyám! soha többé nem állítom, hogy nincs Isten. Már maguk a babszárak kis kacsai, melyek a vesszőkhöz oly szépen kapcsolódnak s azokon tartják magukat, az Isten lételet bizonyítják. Miért nincsenek a fáknek s vastagszáru, egyenesen fennálló növényeknek kacsai? Ellenben a baboknak s hasonló gyöngé növényeknek mi másra volnának a kacsok, mint hogy azokkal fenntartsák magukat? Itt van ni, a kacsok szándékosan s megfontolva csak olyan növényeknek advák, melyek saját sulyukat nem hordhatják s e miatt fák- vagy vesszőkhöz kell kapcsolódnok.«

Valószínű, hogy John, ráakadván egyszer a dolog nyomára, még sok ilyen bizonyítékot talált az Isten létele s teremtő hatalma felől. Olyanokat mindenki, aki felnyitja szemeit, találhat. Műhelybe jöven s ott embert nem, de mindenféle, mestersegesen és czélszerűen készített tárgyakat látván, legott azt következtetjük: itt ügyes ember dolgozik! Nem hasonlóan kell-e következtetnünk, midőn az erdő- és mező-, hegy- és völgy-, folyó- és tengerre, kivált pedig a nap-, hold- és csillagokra tekintünk? Minden, a mit látunk, az egész természet, mi egyéb, ha nem az Istennek nagy műhelye? s mit tesz az a sok, kész és nemkész mű, melyeket az magában foglal? Dicsérik a mestert!

»Az egek hirdetik az erős Istennek dicsőségét és az ő kezeinek munkáját hirdeti ama kiterjesztett erősség. Az egymás után következő napok bőséggel predikálják az ígét nekünk és az egymás után való éjszakák tanitanak bölcseségre. Nincsen beszédek nekik, sem ígéjek, mégis meghallattatik az ő szavuk.« (Zsolt. 19, 2—4.)

(A. B-r.)

Mai képünkhöz.

Ciseri festő művész, Jézus életéből azt a jelenetet örökíti meg, midőn *Arimáthiai József* és *Nikodémusz* a szent asszonyokkal együtt, Jézus testét sirba teszik. Megragadó szép a Jézus arcza. Csupa jóság, csupa szeretet sugárzik le róla. Elöl József és Nikodémusz, hátul a szent asszonyok viszik a drága halottat. Mindenik arczon előmlik a nagy fájdalom, a mély bánat. E diszes képet a »Könyves Kálmán« műkiadó részvénytársaság engedélyével közöljük. Ezen kép mása ugyanott kapható igen szép színnyomatban, gazdagon aranyozott keretben. Nagysága 95 cm. hosszú, 54 cm. széles; az ára 60 korona. Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

Vegyes hírek.

Szünet. A husvétüi ünnepek alatt a politikai világ is szünetelt. Egy pillanatra bár, a Krisztus feltámadása háttérbe szoritotta pártvillongásokat és a honatyák is családjaik körében tölthették az ünnepeket. *Szell* Kálmán miniszterelnök a nagyhét szerdáján Bécsben kihallgatáson volt a királynál és jelentést tett a parlamenti helyzetről. Hogy milyen eredménnyel jött el, azt senki sem tudja. Csak később válik meg, ha a Ház összeül. A 48-as párt az ünnepek folyamán is több helyt tartott tiltakozó gyűlést a katonai javaslatok ellen.

A kétéves katonai szolgálat. A nagyhéten Br. *Fejérváry* honvédelmi miniszter is kihallgatáson volt a királynál. Azt írják az ujságok, hogy a honvédelmi miniszter a kétéves katonai szolgálat érdekében volt Bécsben. Hir szerint, a miniszteriumban már egészen ki van dolgozva a kétéves katonai szolgálat tervezete.

A nemzeti hadsereg ellenségei. A román lapok erősen tiltakoznak a magyar nemzet ama kiváncsi ellen, hogy önálló magyar hadsereg létesíttessék. A nemzetiségeknek, különösen pedig az oláhoknak inkább megfelel a közös hadsereg intézménye. A »Tribuna« című oláh ujság fel is szólítja az oláhságot, hogy ők is tartsanak népgyűléseket, és tiltakozzanak az önálló magyar hadsereg ellen. Szegény Magyarország, mindig az volt a te átkod, hogy ön fiaid, a kiket drága földed táplál, kiknek alkotmányod aranyszabadságot ad: egymás ellen törtek, egymást rágták, marták. Ime, most is, midőn békességben munkálkodni kellene: a pártviszály, a faji gyűlölet mérge emészt, gyöngíti ez országot.

Egy csodagyermek. Bécsben a Bahnhofstrassén lakik egy fiatal 12 éves lányka, aki szőrrel teljesen be van nőve s csak a láb- és kézfejei csupaszok. A fiatal leány az első pillanatra igen ijesztő, de a szemei igen okosak, és a hozzáintézett kérdésekre magasabb műveltségre valló választ ad. A különös gyermek egy Fukal nevű asszonynál lakik, aki csehországi utjáról hozta. Az árva apátlan és anyátlan szörnyeteget most ő vette gondozásába.

Rablógyilkosság Ujpesten. A nagyhéten fényes nappal, d. e. 9 órakor meggyilkoltak egy varró leányt. Ékszerait, pénzét és ami értékes volt a gyilkos elvitte. A szerencsétlen leányt *Kubányi* Juliskának hívták. Megelőző este egy szőke, fiatal emberrel együtt látták haza menni és még négy üveg sört is vitettek. Reggel egy 10 éves kis leány kereste a varrónőt, s miután látta, hogy az ágyban mozdulatlanul fekszik, kifutott és hirt adott az udvaron lakóknak. Mikor bementek és megvizsgálták, csakugyan halva találták. Selyem kendővel volt megfójtva. A teste még meleg volt és látszott, hogy nem rég következett be a halál. A rendőrség keresi a gyanús szőke fiatalembert.

Hány évesek a mostani uralkodók. Európában a legfiatalabb uralkodó ma a spanyol király, aki 17 éves, a legidősebb a luxemburgi nagyherceg, aki 86 éves. Az egyegüli koronás asszony a hollandi királynő, aki 23 éves. Őt követi aztán életkorban a marokkói szultán, aki 24 éves, a szerb király 27, az egyiptomi khedive 29, az afganisztáni emir 32, a chinai császár 32, az olasz király 24, az orosz czár 35, az omani szultán 39, a portugál király 40, a bolgár fejedelem 42, a német császár 45, a lichtensteini herceg 45, a perzsa sah 50, a japáni császár 51, a görög király 52, az abessziniai császár 60, a török szultán 61, a montenegrói fejedelem 62, az angol király 62, a román király 64, a belga király 68, Ferencz József a magyar király és osztrák császár 73, a svéd király 74, a dán király 85 és a luxemburgi nagyherceg 86 éves életkornak. Az uralkodó elnökök közül a legidősebb Kolumbia elnöke, aki 76 éves; a francia köztársaság elnöke Loubet 65 éves, az argentiniai köztársaság feje 61, Salvador és Paraguay elnöke 41, Castro venezuelai elnök 43, Roosevel, az Egyesült-Államok elnöke 45, a nicaraguai elnök 51, a bolíviai elnök 54 és a hondurasi és perui elnök 56 éves.

Véres verekedés egy koporsó körül. A babonának szomorú következményei lettek a múlt napokban Iharos községben. Varjas Pál nosztányi lakos a múlt héten elutazott Kurdra, mely három óra járásnyira fekszik Nosztánytól. Varjas egy ottani ismerőséhez szállt be, akinél éjfél tájig elborozgattak s azután lefeküdtek. Reggelre Varjast halva találták az ágyában. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Varjast szélhűdés érte. Családja haza akarta szállítani Nosztányba, hogy ott temesse el. Amikor Iharos község közelébe értek, mintegy 20—30 főből álló férficsapat utjokat állotta és kijelentették, hogy a halottat nem engedik keresztülvinni a községen, mert az nagyszerecsémséget hoz a községre. Hiába volt a gyászolók könyörgése, az iharosiak nem engedtek. Végre is nem tehettek egyebet, minthogy visszavitték a halottat s még az nap panaszt tettek a szolgabírósnál, mely más napra csendőrkiséretet rendelt ki a halottszállításhoz. Amikor ismét Iharos közelébe értek, akkor már nagy népcsődület várta őket dorongokkal, vasvillákkal fölfegyverkezve s utját állották a kocsinak. A csendőrök felszólították a tömeget a szétoszlásra, de a már felizgatott nép ellenszegült sőt megtámadta a

csendőröket is, akik emiatt fegyverüket használták. A tett két lövés után szétfutott a tömeg, de Bajó András és Zombó János ott maradtak a helyszínén, akik a lövéstől összeestek. Állítólag többen is megsebesültek, de hozzátartozóik titkolják a dolgot. A vizsgálatot megindították.

Angliának híres pázsit-területei valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétatereinek pázsitrészeit és a Margitsziget diszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor harmincz éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett cég ezt a fűmagot, hanem Német-, Francia- és Oroszországból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje érkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak — kik hasonló gyönyörű, üde, zöld pázsitot akarnak létesíteni — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mauthnertől vagy a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkevereket.

Lovak, kutyák és szamarak. Hogy a magyar főváros mennyire elmaradt a német civilizáció mögött és hogy a budapesti mészárosok és vásárcsarnokok mennyire nem állanak a kor színvonalán, ide jegyezzük, hogy Szászországnak Chemnitz nevű városában a vágóhidon a múlt esztendő folyamán 675 lovat, 332 kutyát és 3 szamarat vágtak. A chemnitziek ezen állatok húsát igen jóízűen elfogyasztották s minekutánna a lovak, a kutyák és szamarak elég sok és eléggé olcsó pecsenyéhez juttatták őket, a marhahús és a disznóhús megdrágulása miatt nem is panaszkodtak. Láng kereskedelmi miniszter erre tekintettel engedélyt adott Budapesten is egy lómészárszék megnyitására. Az engedélyben kiköti, hogy külön vágóhidat kell felállítani, a levágandó lovakat előre meg kell orvosilag vizsgáltatni és a mészárszékre ki kell írni, hogy »lóhús-árulás.« A jó pestiek is tehát nemsokára élvezhetik a lóhúst. Mi jámbor vidékiek, egyelőre még megmaradunk a tehénhús mellett.

A szerkesztő póstája.

B. E. Helytt. Versét és kedves levelét vettük. Törekvését, buzgóságát nagyon méltányoljuk, de ez még nem érte el azt a fokot, hogy a nyilvánosság előtt megjelenhessen. Verséből tehetség nyoma látszik, azonban gondolataival, érzelmeivel a megfelelő formát nem tudja megtalálni Buzdításul ajánljuk, hogy olvasson a magyar klasszikusokat, aztán tegyen összehasonlításokat és meglátja saját maga is a hiányokat. Szíves üdvözet!

Mikola Elek. Olvassa meg a vasárnap 8-ik számának, szeretet munkája című rovatát és onnan meglátja, hogy lapunkat a kolozsvári »Közhasznú szövetkezet« szíveségéből küldhetjük szászfenesi leányegyházunknak, Önhöz czimezve. Kérem fogadja csak el a lapot, s legyen gondja hogy ottani többi buzgó hiveink is elolvashassák. Ezt az üzenetet vegye tudomásul a kiskapusi, aljárjai, vármezői, pagocsa leányegyházunk is, ha netalán figyelmüket a 8-ik számban közölt értesítés kikerülte volna. Szíves üdvözet!

B. J. Besztercze. Küldeményéről nem feledkeztünk meg, csak az aktuális közlendők miatt, későbbre soroztuk be. Legközelebb jönni fog.